

ДОНЕСУВАЊЕ НА КЛИНИЧКА ОДЛУКА ЗА
ВИДОТ НА СИСТЕМСКО ЗАБОЛУВАЊЕ НА
СВРЗНО ТКИВО ВРЗ ОСНОВА НА
ПРИСАТЕН RAУНАUD ФЕНОМЕН

Проф. д-р Георги Божиновски

RAYNAUD ΦΕΝΟΜΕΝΗ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

НОРМАЛЕН КАПИЛАРОСКОПСКИ НАОД

- нормална низа од капилари на ниво на ноктно легло
- се гледаат дермалните папили
- капиларите покажуваат тенка форма и ориентација со оската нормално на границата со ноктот
- црвената боја е поврзана со присуството на хемоглобин во еритроцитите внатре во капиларите

RAYNAUD ФЕНОМЕН

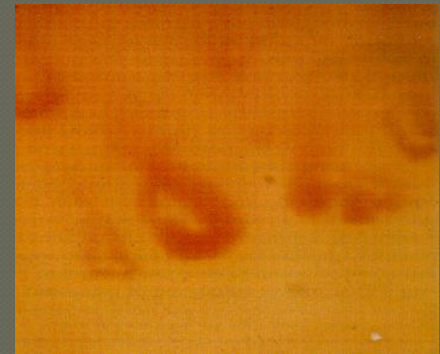
КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

КАПИЛАРНО ПРОШИРУВАЊЕ

највпечатлива абнормалност

тотален јамчен дијаметар надминува
150 микронм
дијаметар на поедини кракови 50
микронм

може да води до т.н. мегакапилари или
гигантски капилари

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

КАПИЛАРНО ПРОШИРУВАЊЕ

монструозни облици

најчесто има булбарен облик

тоталното зголемување на јамката при врвот е многу поважно отколку аферентните и еферентните гранки поединечно

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

РЕДУКЦИЈА НА БРОЈ НА КАПИЛАРИ

ГЕНЕРАЛИЗИРАН

дифузно намалување во капиларната густина

ЛОКАЛЕН

ареоларни аваскуларни ареи

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

КАПИЛАРНИ ХЕМОРАГИИ

кафеави депозити

бројаници

бисери

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

КАПИЛАРИ РАЗГРАНЕТИ

КАПИЛАРИ ГРМУШЕСТИ

еден единичен капиларен јазол се дели на повеќе гранки слично како грмушка

може да се работи и за новоформирани капилари

најчесто се наоѓаат близу до аваскуларните ареи и придонесуваат да се има визуелен впечаток на капиларна микроваскуларна анархија

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

КАПИЛАРОСКОПСКИ МОДЕЛИ

ВИСОКА СПЕЦИФИЧНОСТ ЗА:

ДИЈАГНОСТИЦИРАЊЕ

ДИФЕРЕНЦИРАЊЕ

ТЕРАПИЈСКО ПРАТЕЊЕ

ПРОГНОЗА

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

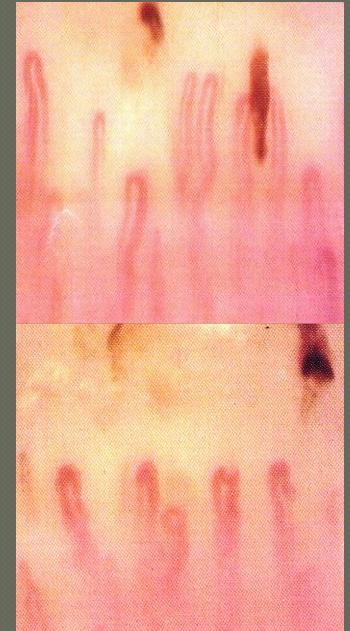
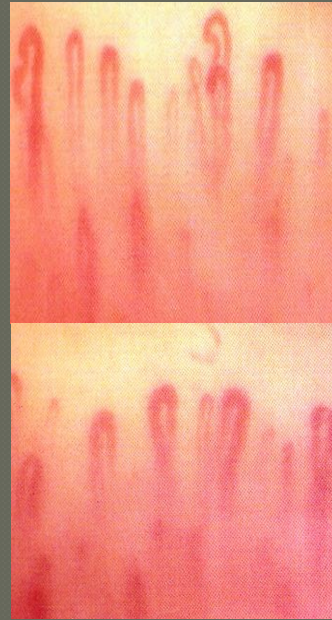
- ◉ ПРИМАРЕН RAYNAUD ФЕНОМЕН – АКТИВНА ФАЗА
- ◉ пократка должина
- ◉ зачувување на нивната оска нормално на ноктното легло
- ◉ благ застоен оток околу капиларите
- ◉ блага цијаноза која е поврзана со редуцираниот крвен тек

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

- СИСТЕМСКА СКЛЕРОЗА – РАНА ФАЗА
- столбести хеморагии во апексите на капиларите
- рани капилариектазии
- гигантски капилари
- “фантомски” капилари
- оток околу капиларите што ги зголемува дермалните папили

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

- СИСТЕМСКА СКЛЕРОЗА – АКТИВЕН МОДЕЛ

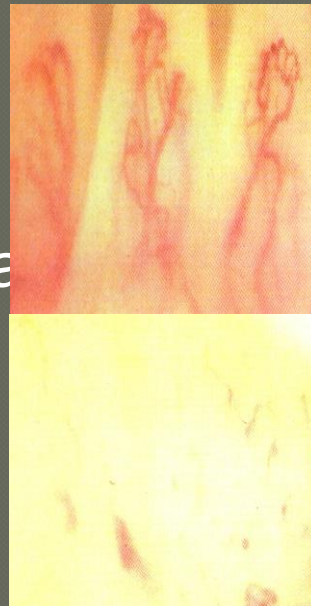
- гигантски капилари
- хемосидерински депоа
- столбести хеморагии
- намален број капилари
- пустински области
- дифузен оток околу капиларите

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

- СИСТЕМСКА СКЛЕРОЗА – КАСЕН МОДЕЛ
- неоангиогенеза
- микроваскуларни “шантови”
- недостаток на нормална низа од капилари и оска која е нормална на ноктната граница
- намалување на бројот на капиларите
- пустински ареи
- дифузен оток околу капиларите
- зголемени дермални папили
- оток и ткивна фиброза

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

- РЕВМАТОИДЕН АРТРИТИС
МОДЕЛ
- венозниот плексус под дермалните папили е добро прикажан
- капиларите се подолги и по нејасни кога се компарираат со нормалните состојби

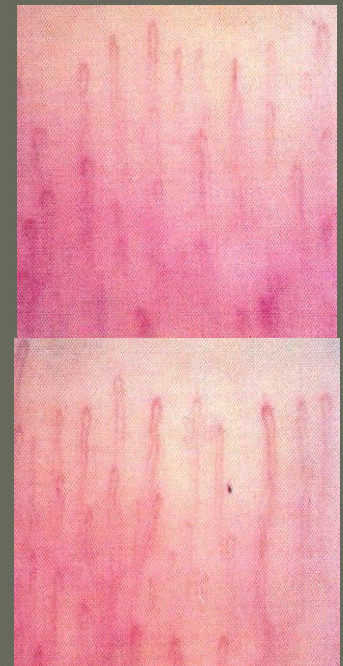
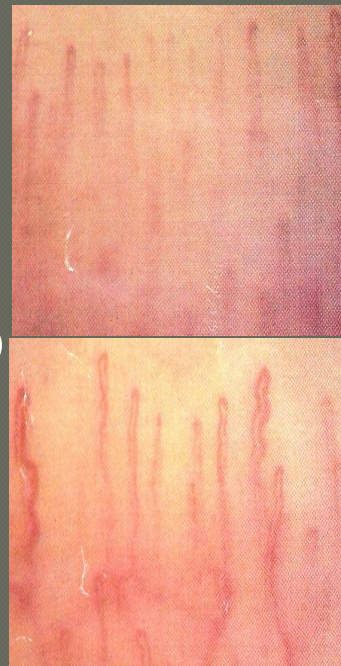

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

СИСТЕМСКИ ЛУПУС ЕРИТЕМАТОСУС МОДЕЛ

- капиларите се подолги од нормалните
- **некои покажуваат ектазии**
- блага цијаноза на ноктното легло заради редуциран крвен проток
- **венозниот плексус под дермалните папили е евидентен**

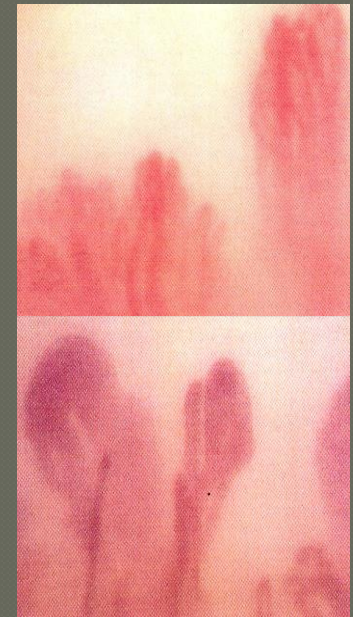
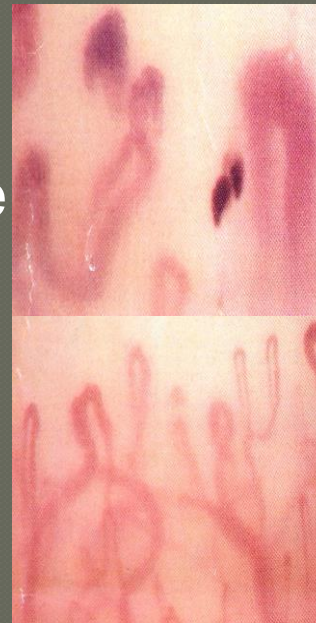

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

● ПОЛИДЕРМАТОМИОЗИТИС МОДЕЛ

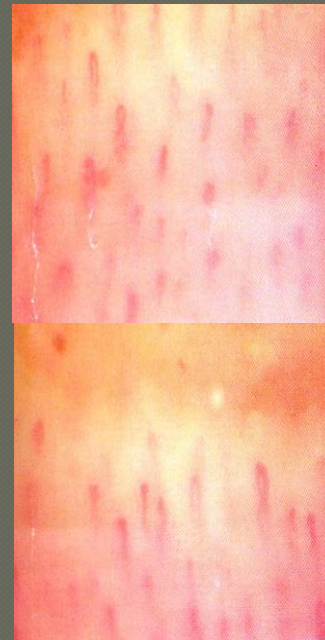
- губиток на архитектуралната организација на капиларите и ноктното легло
- губиток на нормалноста на оската со ноктната граница
- евидентна неоангиогенеза како кошница, дрво, рог
- ГИГАНТСКИ КАПИЛАРИ
- поединечни хеморагии

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

- ПСОРИЈАТИЧЕН АРТРИТИС МОДЕЛ
- кратки капилари
- оток околу капиларите
- парцијално намалување на бројот на капиларите
- блага цијаноза е резултат на редуциран крвен

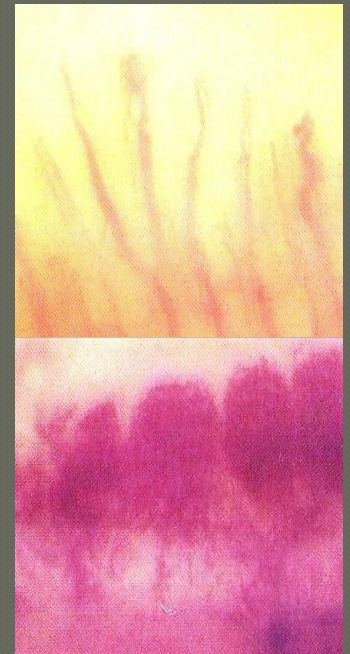
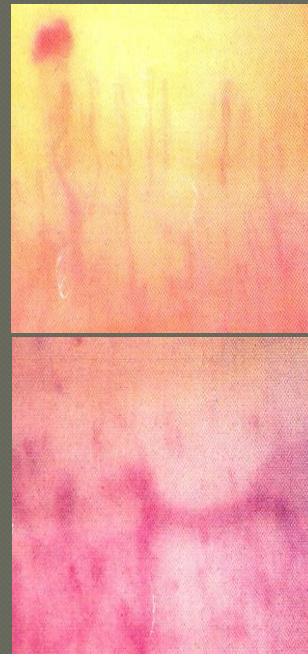

RAYNAUD ФЕНОМЕН

КАПИЛАРОСКОПИЈА ПОДНОКТНА

- АНТИФОСФОЛИПИДЕН
СИНДРОМ – АКТИВНА
ФАЗА

- хеморагии како чешел
- микротромбоза
- капилари

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ПРОФИЛАКСА ОД ФАВОРИЗИРАЧКО- ПРЕЦИПИТИРАЧКИ ФАКТОРИ

ДА СЕ ИЗБЕГНУВА:

- НИСКА АМБИЕНТАЛНА ТЕМПЕРАТУРА
 - ПРОМАЈА
 - ВЕНТИЛАТОРИ
 - КЛИМА УРЕДИ
 - ИНХАЛАЦИЈА НА СТУДЕН ВОЗДУХ
 - КОНСУМАЦИЈА НА СТУДЕНИ ПИЈАЛОЦИ И ХРАНА
- * ВО ЗИМСКИТЕ И ЕСЕНСКИТЕ МЕСЕЦИ
СООДВЕТНА ОБЛЕКА И ЗАШТИТА

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ДА СЕ ИЗБЕГНУВА:

- ЛОКАЛЕН КОНТАКТ СО СТУДЕНА ВОДА ИЛИ ПРЕДМЕТИ
- ЗИМСКИ СПОРТОВИ И ПЛИВАЊЕ
- ПУШЕЊЕ
- КОФЕИН ГОЛЕМИ КОЛИЧИНИ
- СТРЕСНИ СОСТОЈБИ
- ОРАЛНИ КОНТРАЦЕПТИВИ

ПРОФИЛАКСА ОД
ФАВОРИЗИРАЧКО-
ПРЕЦИПИТИРАЧКИ
ФАКТОРИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ДА СЕ ИЗБЕГНУВА:

- ПРОФЕСИОНАЛНИ АКТИВНОСТИ
- КОВАЧИ
- ШИВАЧИ
- ВИБРАЦИОНИ МАШИНИ
- ДАКТИЛОГРАФИ
- ПИЈАНИСТИ
- ЖИЧАНИ ИНСТРУМЕНТИ
- ВИНИЛ ХЛОРИД
- НИТРОГЛИКОЛ
- АРСЕН ОЛОВО

ПРОФИЛАКСА ОД
ФАВОРИЗИРАЧКО-
ПРЕЦИПИТИРАЧКИ
ФАКТОРИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ПРОФИЛАКСА ОД
ФАВОРИЗИРАЧКО-
ПРЕЦИПИТИРАЧКИ
ФАКТОРИ

ВАЖНО :

- КРЕМА ЗА КОЖА
- ПОСЕБЕН НАЧИН НА ОБЛЕКУВАЊЕ ЗА ДОМАШНИ И НАДВОРЕШНИ УСЛОВИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ЛЕКОВИ

КАЛЦИУМ АНТАГОНИСТИ:

СЕЛЕКТИВНИ
(ФЕНОМЕН НА КРАДЕЦ)

Nifedipin
Nikardipin, Felodipin, Amlodipin

ЗАРАДИ ЧЕСТА ИДИОСИНКРАЗИЈА ПОТРЕБНО Е ДА СЕ
ПРИМЕНУВААТ ПОВЕЌЕ РАЗЛИЧНИ ПРЕПАРАТИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

НИТРАТИ-НИТРОГЛИЦЕРИН:

ЛЕКОВИ

2% МАСТ ИЛИ ЛЕПЕНКА

КАКО ПОМОШНО СРЕТСТВО ВО ПРЕКИНУВАЊЕ НА
АКТУЕЛНА АТАКА

СУБЛИНГВАЛНА УПОТРЕБА Е ЛИМИТИРАНА И
РЕЗЕРВИРАНА ТАМУ КАДЕ АТАКИТЕ СЕ РЕТКИ ЗАРАДИ
ЧЕСТИТЕ ГЛАВОБОЛКИ И ПАД НА ТЕНЗИЈАТА

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ЛЕКОВИ

ПРОСТАЦИКЛИНИ:

СИНТЕТСКИ АНАЛОГ НА КАРБОПРОСТАЦИКЛИН
(ИЛОПРОСТ)

КАЈ АКУТНИ СОСТОЈБИ
НА ЖЕСТОКИ АТАКИ СО ДИГИТАЛНИ УЛЦЕРАЦИИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ЛЕКОВИ

АКЕ ИНХИБИТОРИ:

ХРОНИЧНИ -МИРНИ- СОСТОЈБИ

СО ДИГИТАЛНИ УЛЦЕРАЦИИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ХЕМОРЕОЛОЗИ:

ЛЕКОВИ

АКО НИВНАТА ПРИМЕНА НЕ ДАДЕ РЕЗУЛТАТИ ВО
ТЕК НА 4 НЕДЕЛИ ТРЕБА ДА СЕ ПРЕКИНАТ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ЛЕКОВИ

СИЛДЕНАФИЛ (РЕВАЦИО):

3x1 а 20 мг

СЕЛЕКТИВЕН
(ФЕНОМЕН НА КРАДЕЦ)

КАЈ АКУТНИ СОСТОЈБИ
НА ЖЕСТОКИ АТАКИ СО:
ДИГИТАЛНИ УЛЦЕРАЦИИ
БЕЛОДРОБНА ХИПЕРТЕНЗИЈА

УПОТРЕБАТА Е ЛИМИТИРАНА ЗАРАДИ
МНОГУБРОЈНИ НЕСАКАНИ ЕФЕКТИ КАКО ШТО
СЕ ОРТОСТАТСКА ХИПОТЕНЗИЈА И ПЕПТИЧЕН
УЛКУС

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

ХИРУРШКИ ТРЕТМАН

СИМПАТЕКТОМИЈА:

СЕ ПРЕФЕРИРА:

ПЕРИФЕРНА ДИГИТАЛНА-
РАДИКАЛНА МИКРОАРТРИОЛИЗА

КЛАСИЧНАТА РЕТКО СЕ КОРИСТИ

ЦЕРВИКАЛНАТА ДАВА КРАТКОТРАЈНИ ЕФЕКТИ

ЛУМБАЛНАТА ДАВА ПОДОЛГОТРАЈНИ ЕФЕКТИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

НАИЗМЕНИЧНО СВИТКУВАЊЕ И ИСПРАВАЊЕ НА
ПРСТИТЕ НА ШАКИТЕ И СТОПАЛАТА 20 МИНУТИ

ВЕЖБИ

“ ВЕТЕРНИЦА “:
ШИРОКИ КРУГОВИ ОД 360 СТЕПЕНИ ВО
РАМЕНИЦИТЕ СО ИСПРАВЕНА РАКА 1-2 МИНУТИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ТРЕТМАН

" ЦИРКУЛАТОРНО ПОДЕСУВАЊЕ ":

ПАЦИЕНТИТЕ ПРЕСТОЈУВААТ ВО ТОПЛА
ПРОСТОРИЈА

ВЕЖБИ

ПОТОА СЕ ПРЕМИНУВА ВО СТУДЕНА ПРОСТОРИЈА
СО ПОТОПУВАЊЕ НА ШАКИТЕ ВО ТОПЛА ВОДА ВО
ТРАЕЊЕ ОД 10 МИНУТИ

ВЕЖБАТА СЕ ПОВТОРУВА 3- ПАТИ ДНЕВНО 3-4
НЕДЕЛИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ПРОГНОЗА

СЕ ПОВРЗУВА СО:

1. ВИДОТ И ОБЛИКОТ НА ФЕНОМЕНОТ

2. ДАЛИ УРЕДНО И РАНО ПОЧНУВА ДА СЕ
КОНТРОЛИРА И ЛЕКУВА

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ПРОГНОЗА

ПРИМАРНИОТ RAYNAUD ФЕНОМЕН ИМА ДОБРА ПРОГНОЗА

15-20% ИМААТ СЕКУНДАРЕН RAYNAUD ФЕНОМЕН, НАЈЧЕСТО ВО СКЛОП НА СИСТЕМСКО ЗАБОЛУВАЊЕ НА СВРЗНОТО ТКИВО

ТРОФИЧНИ УЛЦЕРАЦИИ
ГАНГЕНОЗНИ ПРОМЕНИ
ВИСЦЕРАЛЕН RAYNAUD ФЕНОМЕН

САМО 1-3% ОД ПРАВИЛНО КОНТРОЛИРАНИТЕ И ЛЕКУВАНИ ПАЦИЕНТИ ИМААТ ВАКВИ ПОСЛЕДИЦИ

RAYNAUD ФЕНОМЕН

ПРЕПОРАКИ

РАНО ОТКРИВАЊЕ

РАНА СПЕЦИФИКАЦИЈА

РЕДОВНА КОНТРОЛА

РЕДОВНА ПОДНОКТНА КАПИЛАРОСКОПИЈА

РЕДОВНИ ИМУНОЛОШКИ ИСЛЕДУВАЊА ЗА МОЖНА СИСТЕМСКА БОЛЕСТ

РАНА ПРОФИЛАКСА

РАНО ОТСТРАНУВАЊЕ НА ПРЕЦИПИТИРАЧКИТЕ - РИЗИК ФАКТОРИ

РАН ПОЧЕТОК НА МЕДИКАМЕНТОЗНА ТЕРАПИЈА

РАН ПОЧЕТОК НА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЈА